

Nil aliud apud nos miratum ē, quod
Ceremonias persequar. Cūpivimus
Principes nostri Trophæum Christi ante
nostra ferri, & confirmationis precorū
per pastores fieri. Sed mandum adhuc fuit,
forsis etiam ita facile fieri. Nihil
tamen hic hinc Reverentia Indiciū
vni phil: de imitatione Cereemoniarum,
quod iam iam venit ad manus meas,
adeo tempus transcribendi et habere
posset. postea ad nos remittat, quam legem
Dominus sit cum vobis vobis auxiliatur
et defensor. Amen. Dominum
vni ut vobis candidum vobis comenda-
mus cupio. Datus Anno Dni 1641
27. Januarij

Theodorus Fabricius

Indiciū philippi Melan. de imitatione 180.
In tanta Ecclesiarum necessitate & dissipatione
quarum quam minimū fieri imitationem.
Semper enim etiam tranquillis temporibus
aliquid est in imitatione incommodi. Nunc
multo magis dolere affirmamus bene mentes,
cum videmus tales imitationes institui, quæ
significam inclinationem ad inimicos nostros,
quos nemini est defendere vitiosos cultus,
Propter hanc inclinationis opinionem minui-
phant, et confirmantur inimici, et inter
nos multi per linguas sunt, et in dubitatione
adducuntur. Quare singulos imitationis
graviter accusantur, et indicantur scandala
vni insignium auctores esse, videlicet linguae
futionis in ea parte quæ vobis sensit, et
confirmationis precorū, denique et ob-
secrationis vocatus et gloriæ dei.
Hæc non sunt exigua mala, de quibus postea
virescendum est, cum collatio fuerit scandalorum,
horum, quæ ex diversis et mollioribus san-
tibus sequuntur. Preterea autem —

discreta est prima confessio à Consilio,
quod alijs infirmis & dissimilibus latet.

Laurentius vero scribit, quod morum periculis
Dici de pecunia. Fuit enim in ea occasio,
sicut confessio suis illis, & talis relinquitur
animi singulari more spg. imitatur.

Alius timides confessio pecuniam potius
amittendam esse quam vitam, & fuisse
huius infirmitas excusabilis. Nihil igitur
hic praescribam fortibus qui etiam tam occasione
confessione illis suum periculo adire volunt.

Sed videamus ut veras sententias proficiamus,
et eorum fides noceat. Et non sint
de ab eis deo audire aut ~~legem~~ pugnam.

Postea in pugna dubitare, trepidare & desistere
incipiamus: quales vidimus multos usque ad
illud verum facere, ut in brevi historia
propositum est. Nunc autem non de prima
confessione discepto, sed de consilio dando

181
alijs dissimilibus & infirmis, ut hoc tam potest
multis gubernatoribus pariter, ut pastores vestri
numquam aliquos veros vultus Adia phoras, tamque
moderationem sperant profundam, ut plus non
possint, nec in tantum Ecclesiae propter alias
res maiores. Fortassis autem hoc spes vana
est, hic tamen sentio periculis talium moder-
ationem gratificandum esse. Nec ignoro
multa horrida & Storis die contra hanc sententiam,
namque timidiorum, seu a quierum, cum in
via mutationis confirmationem adversarios.

Ne quidem hoc parva dicenda esse Adia phora.
Haud diversam opinionem si quis amplectantur
amplectantur suo ad alieno periculo. Cum
Petrus dicit: Patiendum est ubi opus est,
Praecipit ut confessio sit de rebus veris &
necessariis, ut occasio sit honesta adiuvi periculo,
ut cum Magistratus interrogant de doctrina,
vel praecipit ut fatis ipse adijciantur doctrinam.

firmi Ethnici precipiebant, ut in iis sacrificiis
Idol. Itaque non solum primatum domi &
foras, sed etiam populus anteferebat. Unde
is confessionem, vita et pari in rebus vixit,
quarum cognitio omnibus necessaria est, ut
cum precipitur de corruptis doctrinis recipiendis
aut de manifesto abusu Missarum, aut de In-
vocatione mortuorum. Et videndum est populo
ut discrimen intelligat inter necessaria et non
necessaria. Sed cum peritur ut servetur ordo
Veterum Canticum, forarum et vestium.
Hic non indico populum observandum esse perituris
lis, Cum peritur regula dicat: Patiamur ubi opus
est, ut meminimus in loco vincto Basilae
igni remanere esse quondam propter suum car-
minis. Et sic videlicet indicium insistunt
perantur et confirmationem bene hominis in con-
fessionis laudantibus, tamen et ipse usque ma-
fuisse, si hoc periculum videretur, et non alius

204 182.
nemo curare debet, ut facti occasio
ut pericula sibi arcerent.
Secundo non est in meum mentem, ut pias, et
genuis, et similes Ceremonias operum in
nostris Ecclesijs esse, Saepe autem multos
annos non ego tantum, sed etiam alij multi
gubernatores Ecclesiarum horummodi fuisse
vult, ut in Ecclesijs pia et similes forma
ritum instituerent. Nec propterea
doctrinam de libertate Evangelica abolerent,
quia de rebus multo maioribus tractantur.
Sed omnes sani intelligunt, natura hominum
communes ordinis elegantiam in publicis
congregationibus, sicut et Paulus dicit: Omnia
fiant decore et bono ordine. Ac dolendum in
multis locis etiam vitiosas Ceremonias Ab-
solutiois, Canticum prope abolerat esse.
Sed scandalum est, Confirmare adversarios
hac specie inclinationis, Ad hoc respondeo.

Si constantia erit confessionis in rebus ne-
cessarijs, ut esse debet, non poterit defectus ne-
his vobis obici. Volo enim & dominus semper
eandem veram veri doctrinam sonare, & nullum
recipi impiorum abusus. In ceteris autem
rebus ostendamus modestiam & tollerantiam
nostram in similibus. Haec ipsa submissio cum
fuerit retinendi Evangelij causa, honestior est
quam superbia in deserendis Ecclesijs.
Praeterea maius est scandalum, deservere Ecclesiam
propter causas non maximas, aut praetere causas
iudicij populi, qui dicere nos propter parvas
res, periclitari nostram attrahere bellum, quam
praetere adversarijs quatuordecim occasionem
calumniandi nostram moderationem, & co-
gitare ut mala faciant, an ille dominus & horridus
qui ut retineat laudam Constantiam, maius
Ecclesiam deservere, quam vestram imitari,

183.
amittit hic patientior servandis, qui ut propter
Ecclesiam sustinet contra quatuordecim ingratis,
sed sine impietate, ut in terra maneat in rebus
principalius Ecclesia in eodem statu, & non volu-
latum ministerium Evangelij & non visum in-
vocatis in populo. Saepe fit ut illi
ipsi divi & vehementer maiora negligant,
immo etiam impediant & interea de rebus mi-
nistris immittuntur, sicut dominus est de
colantibus Ecclesiam, & devotantibus Canonicos.
Pugnant aliqui de vestre & interea progressu, &
reus de disciplina, Immo magis iam & laxant,
~~hanc~~ & de excommunicatione & alijs rebus
vicioforum cultum tenent.

Sed confirmas inquit adversarios. Si erit
constantia in rebus necessarijs, non confirmamus
adversarios, sed doceramus modestiam nostram
& simulum invidiam Ecclesiae, quod utique sanctum
licet dominum tolleramus ut Ecclesia deserant.

Item ut intelligamus omnes ne
libertas, sed de necessarijs articulis doctrinae dis-
micare, Ac servitutem vò modestius ferant,
quia proximi libertatis Christianae minime
ab alijs sumis omnes.

Falsum est, no vulgarem fuisse puritanam
multorum in contrahenda doctrina. Non puri-
tatem, sed etiam gubernatores fœ et sancti
minime neglexerunt exordia temperantia,
vicia Innocentium. Magna fuit in discepto,
in inquisitione et explanatione Veritatis, negli-
gentia, nemo curavit inspicere Ecclesias et
ruidiores pastores videri.

Multis Doctores affectibus suis minime indiffe-
rent. Aliqui etiam in tempestiva miscuerunt
causas, Ecclesiam, et alia negotia.

Har nostra peccata et alia multa, fœderant
facti iam pœnitentis animis deplorant.
Et ita ferantur servitutem, ut deus possint
Ecclesijs praeferre ad discedant. Ut propriam

206 184.
amittunt libertas Christiana, si recte recte doc-
trina, Nam corda sunt patres vni non
esse cultus dei. Sed alia maiora opera Veram
fidem, invocationem, dilectionem, spem, patientiam,
Veritatem, confessionem, castitatem, Insuper-
nam erga proximos, et alias virtutes. Veros
cultus dei esse. Sine hac doctrina et sine
his virtutibus libertas externa in nobis, Vestiri
et similibus Adiphoris non est Christiana
libertas, sed vana polynia gratia fortasse populo,
quia pauciora vincula habet.

Obijciunt autem aliqui dictum Pauli, Si quis
deservit, ea vestitus, praevaricator fiet. Non
servant Paulus in deservendo, At in hac nostra
infirmitate, cum primum Veritas vni aboli-
tū, magna fuit et doctrina, et opinionum
et locorum dissimilitudo.

Aliqui puritatem absolutiorem proferre abolerant.
Quod cum non sit recte factum, etiam ante hoc

impus carvestitū opanti. Falsam
nos homines esse, & potuisse quidam tantis
& inivocis potes deus & faveo, Talia si qua
sunt non gravatim mundaunt. Nec res
nec aliorum vitium medicum praesentat
est, cum doctrina pietas veniat. Nam
qui Paulo objectionem restrictionem illam,
voluit cum doctrinae genus mutare, &
alijs opponere Legem Moysaeanam, tamq[ua]m
necessariam.

Alii in usu attemperat se ad morem totius
cum quibus versantur, & propter Ecclesie
utilitatem sua libertas non vitium.

Et si in hoc se multos de hac questione ditionem
tam sententiam magis probare, tamq[ua]m
profectiva est servituti ad hoc ut amittant
Ecclesie veram veram doctrinam, ut dixerunt
virescentibus, pia & gravis causa est,
cum servituti iniquitatis ditionem anteponeant
alijs consilijs, in qua tunc ut consuetudo

207 185
veneramus, ut in oratio ~~pium~~ ^{pium}
inductur.

Et quia non tantum ante nobis dissidia nostra
vocamus, sed movemus inter nos ipsos
tumina non necessaria, Sed singuli in alijs
quidam boni consideramus, & famini vana
quelluntur condonamus, & leviamus Ecclesie
modicam nostra agitate iniquitatem possunt
Affiliis dei dū nostrum Iesum Christum
oculis, ut sine exiguū lumen verae doctri-
nae & veram invocationem.

ΤΕΛΟΣ

1549